

Yttrande gällande förslag till strategi för svenskt yrkesfiske: "Svenskt yrkesfiske 2020 – Hållbart fiske och nyttig mat"

Dnr 3.3.17-985/16

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Sportfiskarna, har tagit del av remissen och önskar lämna följande synpunkter.

Synpunkter på förslaget

Sportfiskarna är positiva till att strategin fastslår att förvaltningen av våra hav och vatten ska vara ekosystembaserad och adaptiv, vilket är en grundförutsättning för att få tillbaka våra fiskbestånd till hållbara nivåer. Principen om nyttjande inom ramen för en ekologisk, social och ekonomisk långsiktig hållbarhet måste vara central. Strategin pekar också på vikten av ett miljömässigt hållbart fiske. Det är också positivt att en förvaltning som leder till större fisk nämns, vilket Sportfiskarna tolkar som en förvaltning där fiskbestånden har en naturlig ålders- och storleksfördelning, det kanske tydligaste kännetecknet på ett välmående fiskbestånd.

En grundläggande fråga är dock hur förvaltningen av resursen ser ut. Sportfiskarna har vid flera tillfällen framfört ståndpunkten att Sverige bör ha övergripande nationella mål för förvaltningen av våra gemensamma fiskresurser. En yrkesfiskestrategi som bygger på delstrategier och som dessutom är helt beroende av fiskbestånd som i de flesta fall handlar om rödlistade arter, i flera fall är på marginalen och i vissa fall är nära kollaps, kan ses som att börja i fel ände. En grundförutsättning för en hållbarhet och lönsamhet inom fiskerinäringen är att vi först har fungerande ekosystem med starka fiskbestånd. Därefter kan vi diskutera hur staten väljer att hantera resursen. I EU:s gemensamma fiskeripolitik (1380/2013/EU) artikel 17 anges tydligt att en fördelning av tillgängliga fiskemöjligheter kan ske utefter miljömässiga, sociala och ekonomiska kriterier. Strävan ska alltid vara att stödja det bästa sättet att nyttja en resurs. Sportfiskarna efterlyser samverkan och en gemensam plattform för dessa diskussioner framgent.

I diskussionen gällande formuleringarna "*största möjliga samhällsnytta*" eller "*största samhällsekonomiska värde*" anser Sportfiskarna att sistnämnda formulering bör användas. Sportfiskarna menar att formuleringen "*största möjliga samhällsnytta*" är svår att definiera. En risk och oro finns att denna formulering kan understödja ett oekonomiskt och ohållbart fiske. Det är dock viktigt att det samhällsekonomiska värdet definieras utifrån ett större perspektiv än det som beskrivs i den gemensamma fiskeripolitiken (1380/2013/EU) och inkluderar de

värden som fiskresursen skapar för samhället i övrigt, inklusive sportfiske och fisketurism.

Vad gäller säl och skarv samtycker Sportfiskarna till förvaltningsplaner som är adaptiva, och betonar att det är av central karaktär att förvaltningen kopplar till sälens och skarvens påverkan på fiskbestånden. Särskilt stort är behovet av geografiskt fokuserade undersökningar för att skaffa information om sälars och skarvars påverkan på lokala fiskbestånd. Det kommer krävas ett stöd till forskning och ett övergripande perspektiv i frågan. Kunskapen om arternas beståndsstorlek och ekosystemeffekter behöver undersökas noga och är helt avgörande för att kunna ge svar på vilken påverkan de två arterna kan ha på en kraftigt påverkad miljö med nedfiskade fiskbestånd.

Sportfiskarna är positiva till att regelförenklingar sker på fiskerinäringens område. I nuläget upplever många yrkesfiskare en tung administrativ börda till följd av bland annat landningsskyldighet och ny EU-lagstiftning. Regelverk och tillsyn måste skapa förtroende för hela förvaltningssystemet, från fartyg till konsument och bland övriga grupper som delar samma resurs, exempelvis sportfiskare. Sportfiskarna välkomnar också ekonomiska satsningar och ett engagemang hos yrkesfisket för att samla in så kallade spökredskap. Flera projekt, bland annat MARELITT i Östersjön, har visat sig vara mycket lyckade.

Strategin har många positiva avsnitt, men öppnar också upp för flera frågor. Är MSY ett bra förvaltningsmål? Hur mycket ska vi fiska upp och varför fiskar vi på bestånd som ligger under biologiskt hållbara gränser? En fråga som är central i arbetet med att nå god miljöstatus i våra havsområden enligt EU:s havsmiljödirektiv är hur vi på sikt och under ordnade former kan fasa ut skadliga fiskemetoder. En inom ramen för marin naturvård dåligt nyttjad förvaltningsmetod är zonerad förvaltning, där fiskemetoder regleras utifrån påverkan på miljö och bestånd. I en sådan modell kan hårt exploaterade områden och botten avsättas för trålning efter räka eller fisk. I övriga havsområden fahas de mest skadliga fiskemetoderna ut och mindre skadliga metoder fördelas i förhållande till påverkan på befintliga och potentiella naturvärden. Konceptet kan ses som en miljöprövning av hela fisket och bör givetvis göras inom ramen för en övergripande nationell förvaltningsstrategi.

Sportfiskarna konstaterar slutligen att problematiken med fiskeflottans överetablering och överkapacitet inte nämns någonstans, vilket får anses anmärkningsvärt. Problembilden är välkänd och förstärks i rapporten från Havs- och vattenmyndighetens regeringsuppdrag "*Balansen mellan fiskeflottan och tillgängliga fiskemöjligheter*" (2014-07-03). Att ett hållbart och lönsamt fiske ska kunna uppnås med en fortsatt överetablering i stora segment av fiskeflottan faller på sin egen orimlighet.

För Sportfiskarna,

Anders Karlsson
Generalsekreterare

Markus Lundgren
Tf. fiskevårdschef